

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutro“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemanja Din 4.-, po raznašalcih dostavljena Din 5.- mesečno.

JUGOSLOVENSKI DIJAŠKI DOM V PRAGI OTVORJEN

V navzočnosti najodličnejših predstavnikov je bil včeraj v Pragi otvorjen „Aleksandrov dom“, ki je najmodernejši dijaški dom v Evropi

Praga, 29. oktobra. h. Danes dopoldne ob 11. se je vršila otvoritev novozgrajenega zavetišča za jugoslovenske dijake v Pragi, impozantnega »Aleksandrovega doma«, ki je gotovo eden najlepših in najmodernejših urejenih dijaških domov ne samo na Češkoslovaškem, marveč skoroda v vsej Evropi. Otvoritevna svečanost se je pretvorila v novo prisrčno manifestacijo češkoslovaško-jugoslovenskega bratstva, ki je dobilo v tej impozantni zgradbi še en nov vidni dokaz.

Svečanosti so se udeležili najodličnejši predstavniki ter velika množica občinstva, ki je pri tej priliki znova dokumentiralo svojo naklonjenost in svoje simpatije do jugoslovenske akademske omladine. Protektor današnje svečanosti je bil prezident češkoslovske republike g. Masaryk, ki ga je zastopal njegov kancelar g. dr. Šamal. Nj. Vel. kralja Aleksandra in jugoslovensko vlado je zastopal jugoslovenski poslanik v Pragi g. dr. Grisogono, navzoči pa so bili nadalje predsednik poslanske zbornice g. dr. Staneček, zunanji minister g. dr. Beneš, praški primator g. dr. Baxa, rektor češke tehniške dr. Mühlbauer, dekani vseh fakultet praških univerz, zastopniki univerz v Brnu in Bratislavi, zastopniki praškega občinskega sveta ter predstavniki raznih kulturnih, nacionalnih in drugih organizacij s Češkoslovaško-jugoslovensko ligo pod vodstvom prof. dr. Murka na čelu.

Svečanost je otvoril praški pevski zbor »Smetana« s Smetanovo »Vijeno«, nakar je nagovoril zbrane odličnike in ostalo občinstvo predsednik odbora za zgradbo jugoslovenskega dijaškega doma, generalni direktor g. dr. Peter Zenkl, ki je ob viharnem priprjevanju najprvo predlagal, da se odprilejo zahvalne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku. V svojem nadaljnjem govoru je nato obširno orisal zgodovino nastanka tega doma, ki je plod požrtvovalnega dela v najtežjih časih gospodarske krize in viden znak češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti. G. dr. Zenkl je izrekel zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli do uresničenja tega velikega načrta za pospeševanje medsebojnega zbliznevanja in naglasil, da gre na prvem mestu zahvala Nj. Vel. kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku, ki sta oba z obilnimi denarnimi prispevki v največji meri pripomogla do tega, da je jugoslovensko dijaštvo dobilo v češkoslovaški prestolnici svoj lastni dom. Prav tako se je iskreno zahvalil češkoslovaškim in jugoslovenskim vladam, ki sta podprli to akcijo, a prav posebej je izrazil zahvalo praški mestni občini, ki je dala brezplačno na razpolago obsežno parcelo na najlepšem kraju Prage in vrhu tega poklonila v proslavo 70 letnice primatorja dr. Baxe še 100.000 Kč. Imenoma se je zahvalil dr. Zenkl ministru g. dr. Albertu Kramerju, ki se je kot svoječasni poslanik v Pragi in pozneje kot minister s še prav posebno vneto zavzetostjo za uresničenje tega velikega načrta. V enaki meri gre zahvala tudi jugoslovenskemu prosvetnemu ministru, ki je pokazal za to akcijo popolno razumevanje in naklonil vso svojo podporo. Svoj govor je g. dr. Zenkl zaključil z željo, da bi ta dom še bolj poglobil bratske odnose med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

V imenu češkoslovaške vlade je nato spregovoril še prosvetni minister g. dr. Derer, ki se je prav tako zahvalil vsem, ki so pripomogli k zgradbi tega doma. Nato je v toplim govoru izrekel zahvalo v imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra in jugoslovenske vlade jugoslovenski poslanik g. dr. Prvoslav Grisogono, ki se je še posebej zahvalil iniciatorju tega načrta g. dr. Zenku.

Med drugimi je govoril nato tudi bolgarski poslanik g. Pančo Dorev, ki je pri tej priliki izrazil željo, naj bi se slovanski narodi sporazumevali ne samo po jeziku, marveč tudi po srcu.

Govorili so nato še dekan češke filozofske fakultete dr. Otakar Fišer, rektor tehniške dr. Mühlbauer, zastopnik britanske univerze ter predsednik češkoslovaško-jugoslovenske lige univ. prof. dr. Murko, za Jadransko stražo publicist in književnik g. Jaroslav Kvapil, za jugoslovensko dijaštvo na akademik Perkovič ter za češkoslovaško dijaštvo akademik Kořinek. Za dosedanji jugoslovenski dijaški dom je spregovoril dr. Pasovski, ki je izrazil nado, da se bodo sedaj, ko bo imelo jugoslovensko dijaštvo svoj prostorni dom, medsebojni odnosi še bolj poglobili. Pevski zbor je nato zapel jugoslovensko in češkoslovaško himno, nakar so si odličniki in zbrani gostje ogledali dom, ki je zares izredno lepo in moderno urejen.

»Aleksandrov dom«, kakor se ponosno naziva jugoslovenski dijaški dom v Pragi, je ne samo dokaz tesnih vezi med obema narodoma, marveč tudi dokaz največje požrtvovalnosti, s katero je predvsem češkoslovaška javnost dokumentirala svoja bratska čustva do Jugoslavije. Nesmrtni spomenik pa si je postavil s tem domom tudi g. dr. Zenkl, ki je z vgladno požrtvovalnostjo in vneto vodil vso akcijo od prvega početka do današnje otvoritve in kljub najtežji do gonskim prilikam zbral potrebna sredstva za uresničenje tega načrta in

s tem dokazal, da se dajo s složnim delom premagati tudi največje ovire. »Aleksandrov dom« pa naj postane torišče ne samo češkoslovaško-jugoslovenskega bratstva, marveč vseslovenske vzajemnosti.

O domu samem smo nedavno že obširneje poročali. Zanimale pa bodo gotovo še naslednje podrobnosti: Dom bo središče jugoslovenskih študentov, ki jih je v Pragi povprečno okrog 300 letno. Na ta način bo ugodeno davni potrebi naše mladine, ki je doslej bila nameščena v zatohli zgradbi ali pa je životala po nehygieničnih zasebnih stanovanjih velemesta. Glavno zaslug za zgradbo naših študentov v Pragi ima g. dr. Peter Zenkl, velik prijatelj našega naroda, upravnik centrale zavoda za socialno zavarovanje. G. Zenklu je uspelo dobiti od vlade CSR podporo za odplačilo stroškov v roku 20 let, od občinske uprave pa zemljišče. Načrte je izvršil arhitekt g. Nikola Dobrovič, po rodu iz Novega Sada, ki je bil med prvimi jugoslovenskimi študenti, ki so po vojni študirali v Pragi.

Dom je projektiran v čisto modernem slogu. Celotna konstrukcija je iz armiranega betona, medprostorje je izpolnjeno s specialno opeko. Zgradba ima obliko črke H z dvema organsko vezanimi dvoriščkoma, kjer je tudi tenišče. Studentje bodo stanovali po eden ali dva v sobi. Po dve sobi imata skupno predsobo z umivalnikom, s toplo in hladno vodo, s plinsko pečjo in omaro za obleke. Sobe so določene za bivanje in nemoten uk. Dom ima veliko skupno biblioteko s čitalnico, dvorano za predavanja in zabave, lokale za razne organizacije, veliko dvorano za risanje, solnčne terase na ravnih strehah, skupno obednico s kuhinjo in pralnico, vse na centralno kurjavo. Zazidanega je 25.000 kub. m, zemljišče pa meri 3300 kv. m. Celotni stroški znašajo 5 in pol milijona Kč. Arhitekt Dobrovič je delo stalno nadzoroval. V domu je prostora za 160 študentov in 20 študentk. Tretjina mest je rezervirana za češkoslovaške študente. Za lahko enako število jugoslovenskih dijakov stanuje v češkoslovaških domovih. Tako naj se dijaki obeh bratskih narodov čimbolj spoznajo med seboj. Prošnje sprejema ČJ-liga v Pragi II., Mikolandska ulica 7. Mesečno plačilo je 180 do 200 Kč.

Angleško-nemški spor

Zaradi aretacije angleškega novinarja v Monakovem grozi Anglija s prepovedjo uvoza nemškega blaga

London, 29. oktobra. g. Aretacija poročevalca »Daily Telegrapha« Noela Panterja v Monakovem zbujala splošno zanimanje. Listi ostro obsojajo postopanje nemške vlade. Nekateri zahtevajo, kakor svoj čas pri aretaciji angleških inženjerjev v Moskvi, naj se izda prepoved za uvoz nemškega blaga, da se na ta način prisili Nemčijo k priznanju določb mednarodne ujednosti.

Oficielno potrjujejo, da se bo moral v Monakovem aretirani angleški novinar Panter zagovarjati pred državnim sodiščem v Leipzigu zaradi veleizdaje in volunstva. Z njim vred bo obtožen tudi neki nemški državljani, s katerim je bil v zvezi.

Nemški poslanik je bil včeraj pozvan v zunanji urad, kjer ga je zunanji minister John Simon opozoril na okoliščine v katerih je bil v Monakovem aretirani novinar Noel Panter. Zunanji minister Simon je še enkrat ponovil zahteve, ki jih je podal angleški poslanik v Berlinu nemški vidi.

Izvršilni odbor novinarske organizacije v Londonu je sprejel soglasno resolucijo, v kateri z ogorčenjem obsoja to aretacijo. Odbor poziva angleško vlado, tovariš čimprej izpuščen.

Krvavi izgredi proti židom v Palestini

Pri protizidovskih izgredih v Jafi je bilo v spopadu s policijo 20 Arabcev ubiti, nad 100 pa hudo ranjenih

Jafa, 29. oktobra. d. Naraščanje židovskega naseljevanja v Palestini zaradi njihovega preganjanja v Nemčiji je že dalje časa povzročalo razburjenje med domačim arabskim prebivalstvom. Za včeraj napovedane demonstracije Arabcev proti židovskemu naseljevanju so angleške oblasti prepovedale, nakar so Arabci proglasili splošno stavko. Po običajnih molitvah v mošejah so se skušali zbrati v demonstracijski spoved. Policija je hotela demonstrante razgnati, pri tem pa je prišlo do spopada. Demonstranti so m etalina polioiste kamenje, zaradi česar je policija, ki je najprej nastopila z gumijevkami, pričela streljati. Policisti so oddali več salv in kmalu je ležalo na tleh veliko število mrtvih in ranjenih. Ustreljenih je bilo 20 ljudi, nad 100 pa ranjenih, med njimi tudi nekaj policistov. Mesto je podobno vojaškemu taborišču. Ves vladni okraj je zavarovan z žičnimi ovirami in policijskim kordonom. Po ulicah pa patrolirajo oboje policiisti. Arabci so zaprli vse trgovine ter se zbirajo v mošejah. Razburjenje je zelo veliko in je pričakovati novih nemirov.

Jeruzalem, 29. oktobra. AA. V zvezi z izgredi v Jafi je bil aretirani sorodnik tukajšnjega muftija Jamal al Husein. Z njim vred je bil prijeto tudi vodja mladoarabskega pokreta Jakob Husein. Nahujskana množica je napadla policijo, ki je nato oddala več strel. Ena oseba je bila ubita, več pa ranjenih. Vsi ti izgredi so v zvezi s priseljevanjem židov iz Nemčije.

Zima se bliža

London, 29. oktobra. AA. Zadnje dni je nastopilo po vsej Veliki Britaniji pravo zimsko vreme. V severnih krajih je zapadel visok sneg, ki je ponekod povzročil prekinitve prometa.

Pariz, 29. oktobra. AA. Kakor poročajo, je na deželi na mnogih krajih zapadel sneg tako zlasti v Auxeru in Chaumontu, kjer ga je padlo 15 cm. V departementu Cheru sneži brez prestanka. Ponoči so divjali hudi snežni zameti.

Tudi Anglija bo odpovedala carinsko premirje

London, 29. oktobra. g. »Daily Mail« poroča, da bo tudi angleška vlada sledec francoskemu vgladu v kratkem odpovedala carinsko premirje. List obžaluje, da se vlada že ni prej odločila za ta korak.

Sestanek kralja Borisa in kralja Karola

Bukarešta, 29. oktobra. AA. Kakor je sedaj določeno, se bo vršil sestanek med kraljem Karolom in bolgarskim kraljem Borisom v ponedeljek dne 30. t. m. Kralj Karol se bo v spremstvu maršala dvora in zunanega ministra Titulesca v Gjurjevu vkrca na rumunsko kraljevsko jahto in odplul proti Zimnici. Bolgarski kralj Boris se bo iz Ruščuka v spremstvu ministrskega predsednika in zunanega ministra Mušanova prav tako odpljal s svojo jahto nasproti rumunskemu kralju. Kralj Boris bo s svoje jahte prestopil na rumunsko kraljevsko jahto, kjer se bo sestal z rumunskim kraljem. Sestanka se bodo poleg obeh kraljev udeležili tudi ministrski predsednik Mušanov, rumunski zunanji minister Titulescu in maršal rumunskega dvora.

Francija je v enem dnevu izgubila dva velika sinova

Včeraj sta umrla v Parizu dolgoletni državnik Paul Painleve in sloviti znanstvenik Albert Calmette, ki ga nazivajo „dobrotnik človeštva“

Pariz, 29. oktobra. AA. Bivši predsednik vlade in mnogokratni minister Paul Painleve je danes po dolgem botehanju umrl.

Pokojni Paul Painlevé je bil poslanec departmana Aina. Za poslanca je bil prvič izvoljen leta 1910. in je bil od takrat neprestano član poslanske zbornice. Minister je bil 15krat, dvakrat pa predsednik vlade. V poslednjem Herriotovem kabinetu je bil minister za letalstvo; takrat je zbolel. Vzlic boleznii je pa vstopil v Boncourjev kabinet. Po kratkem zboljšanju se mu je pa bolezen tako poslabšala, da je moral pustiti delo. Zato mu tudi Daladier ni ponudil mesta v svoji vladi. Pokojnika je kropila velika množica ljudi, med njimi predsednik republike Lebrun in več ministrov. Pokopan bo na državne troške v soboto 4. novembra.

Truplo Paula Painleveja bo od torka dalje izpostavljeno v kripti konservatorija za obrt in umetnost, v soboto ga bodo pa prepeljali v Panteon.

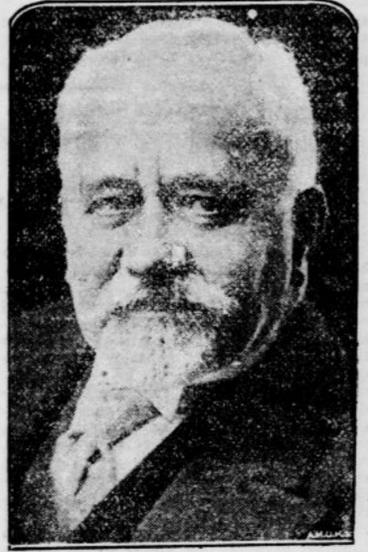
Paul Painleve

Paul Painleve se je rodil 5. decembra leta 1863. v Parizu. Po poklicu je bil matematik na Sorboni in si je kot znanstvenik pridobil velik glas tudi izven svoje domovine. Njegovo znanstveno delo je bilo posvečeno zlasti teoriji o diferencialni primerjavi. Njegovo znanstveno delo ga je spravilo v tesno zvezo tudi z zrakoplovstvom ter je v letih 1909 in 1910 predaval tudi na visoki šoli za letalstvo. Za svoje zasluge je bil izvoljen za člana francoske akademije znanosti ter sličnih ustanov v Stockholmu, Upsali, Bologni in Rimu.

Politično je pripadal republikanskim socialistom. Prvič je bil minister v Briandovi vladi oktobra 1915, leta 1917. pa je v vladi Ribota prevzel resor vojnega ministra ter je imenoval Focha in Petaina za vrhovna poveljnika francoske vojske. Septembra istega leta je postal ministrski predsednik, toda že mesec dni pozneje je moral napraviti mesto Clemenceau. Do konca vojne je ostal v ozadju in je prvič zopet stopil v ospredje leta 1924., ko je postal predsednik poslanske zbornice in je po smrti Milleranda kandidiral za predsednika republike, je pa ostal s 315 proti 515 glasovom proti Doumerguet v manjšini. Januarja 1925 je postal zopet predsednik poslanske zbornice ter je po padcu Herriotove vlade sestavil svojo vlado, ki pa jo je par mesecev pozneje zamenjala Briandova vlada, v kateri je zopet prevzel vodstvo vojnega ministrstva, katerega je obdržal tudi v poznejših vladah Brianda in Poincareja. Po odstopu 8. Briandove vlade leta 1929. se je Painleve za nekaj mesecev umaknil in zopet posvetil svojem znanstvenemu delu, toda že naslednje leto mu je v Steegovi vladi bilo poverjeno ministrstvo za letalstvo, ki ga je obdržal tudi v naslednjih vladah vse do 28. januarja 1933, ko se je umaknil iz ospredja političnega življenja.

Kot vojni in letalski minister si je stekel Painleve za svojo domovino ogromno zaslug. Predvsem je bil dolga leta zdravnik pri mornarici in v kolonijah ter je tako preropal skoraj ves svet. Pozneje je postal profesor za histrijo in bakteriologijo na univerzi v Lillu, kjer je z velikimi žrtvami osnoval zavod za proučevanje tuberkuloze. Poleg tega zavoda je osnoval tudi več drugih znanstvenih zavodov v Franciji in v njenih kolonijah. Leta 1899. ga je Pasteurjev zavod v Parizu poslal v Oporto in svrhu

proučevanja kuge, po svojem povratku pa je postal drugi direktor Pasteurjevega zavoda ter si je na polju bakteriologije in proučevanja tuberkuloze stekel neveljnih zaslug in postal prvi dobitnik človeštva.

Albert Calmette

Že od začetka tega stoletja je bilo njegovo glavno znanstveno delo posvečeno iskanju seruma za cepljenje proti tuberkulozi. Calmette je na tem polju dosegel presenetljive uspehe. Po trinajstletnem prizadevanju je naposled iznašel cepivo, ki so ga imenovali z njegovim imenom. S tem cepivom so se vršili dolgoletni poskusi. Od leta 1924. do leta 1928. so v Franciji cepili 75.000 dojenčkov s popolnim uspehom. Kljub temu pa so mnogi zavistneži osporavali Calmettovo cepivo in so se iz tega izcimile cele znanstvene vojne. Z zadevo se je bavilo celo Društvo narodov, ki je odposlalo v Pariz posebno znanstveno komisijo, ki pa je dala Calmettu popolno zadoščenje. Mnogo je škodovalo njegovemu imenu malomarnostno postopanje nemških zdravnikov v Lübecku, kjer so z nepravilnim in malomarnim postopanjem zastrupili pri cepljenju s Calmettovim cepivom okrog 100 dojenčkov, od katerih jih je 70 umrlo. Preiskava pa je pokazala, da so njihovo smrt zakrivili zgolj nemški zdravniki, ki so cepili otroke s pokvarjenim cepivom. Danes je Calmettovo cepivo razširjeno še skoraj po vsem svetu in je na tisoče in tisoče dojenčkom, pa tudi odraslim, rešilo življenje.

Litvinov izginil

Pariz, 29. oktobra. AA. Davi se je zbralo na Severnem kolodvoru mnogo novinarjev in fotografskih reporterjev, menedžer, da bodo ušli sovjetskega zunanjega ministra Litvinova, toda njega ni bilo. Tudi obmejni komisar, ki pregleduje potne liste, ga ni našel. Sovjetsko poslanstvo pravi, da ni čne vse, sam se je Litvinov obrnil, niti toga ne, na katero ladjo se bo vkrca in v katerem pristanišču.

Ford proti Rooseveltu

Washington, 29. oktobra. d. General Johnson je sporočil Henryju Fordu, da bo v primeru, če ne bo v gotovem roku predložil podatkov, ki jih zahteva National Automobile Chamber of Commerce, izročil zadevo glavnemu državnemu pravdniku v nadaljnje postopanje.

Ford je glede na to izjavil, da nihče ne more trditi, da bi ne izvajal določb, ki mu jih nalaga zakon. General Johnson pretira, če pravi, da ni predložil podatkov kakor so jih druge družbe. Tudi te družbe niso predložile teh podatkov, kakor to določa zakon o obnovitvi.

Uspeh dr. Dollfussa

Dunaj, 29. oktobra. AA. Dunajski listi vidijo v velikem uspehu avstrijskega notranjega posojila zaupanje prebivalstva v sedanjo vlado. Tako pravi »Reichspost«: Izpoved zaupnice 87.000 podpisnikov, ki so podpisali 266 milijonov šilingov, je več vredna kakor pebiscit, ki ne stane voliča drugega kakor pot na volišče. Avstrijsko prebivalstvo je s podpisom tega posojila odobrilo politiko dr. Dollfussa.

»N. V. Tagblatt« pa pravi, da je Dollfussova vlada postavila vprašanje zaupnice, za katero se je prebivalstvo soglasno izreklo.

Nova ležišča zlata v Sibiriji

Moskva, 29. oktobra. g. V bližini Jakutska pri ustju reke Anabar je vzhodno-sibirski geološki ekspedicijski po poldrugem letu dela odkrila velika ležišča zlata. S kopanjem zlata prično že v kratkem.

Letalski dom v Rimu

Rim, 29. oktobra. AA. Mussolini je otvoril včeraj novi letalski dom. V domu, kamor je prispel v spremstvu več ministrov, ga je sprejel Balbo in mu izročil izkaznico stalnega članstva oficirskega krožka.

Koroški rojaki so zborovali

Celje, 29. oktobra.

Sinoči, na večer pred občinim zborom Kluba koroških Slovencev je priredilo pevsko društvo »Olika« v Narodnem domu uspel koncert koroške narodne pesmi. V začetku koncerta je pozdravil navzočne predsednik kluba dr. Fellacher iz Ljubljane, ki je v svojem govoru očrtal krivičnost koroškega plebiscita in hude šolske, kulturne in socialne razmere, v katerih žive naši rojaki na Koroškem. Govoril je tudi g. Brandner iz Maribora.

Danes ob 10. dopoldne je bil v dvorani hotela »Evrope« v redni občini zbor Kluba koroških Slovencev, ki ga je otvoril predsednik dr. Fellacher. Z občnega zborosa so bile poslane vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju in pozdravne ministrskemu predsedniku dr. Sršiču, generalu Maistru, škofu dr. Rožmanu, banu dr. Marušiču, podbanu dr. Pirkmajerju in ljubljanskemu županu dr. Pucu, obenem pa tudi pismen pozdrav bivšemu koroškemu poslanecu dr. Grafenauerju, načelniku oddelka za kmetijstvo inž. Zidanšku, senatorju dr. Rožiču in CMD.

Po odobritvi poročil je predsednik omenil, da se je članstvo zbralo, da oživi spomin na koroški plebiscit, pri katerem se je domoљubno prebivalstvo Koroške izreklo za Jugoslavijo. — Tajnik Uršič je poročal, da je številno klubovega članstva naraslo. Koroški problem gledamo realno in se ne udajamo

iluzijam. Posprešiti je treba propagandno delo. Klubovi odseki, tako šolski, pevski in prirediteljski so bili poživljeni, odnosno na novo ustanovljeni. Tako osrednji odbor kakor podoborji so intenzivno delovali. Osnovna je bil novi podobor v Trbovljah, pripravila pa se tudi ustanovitev podobora v Beogradu. Koroški pevski zbor je letos priredil v dravski banovini več koncertov, ki so lepo uspeli. V Ljubljani se je vršil Grafenauerjev večer, na katerem sta bila izročena Grafenauerju diploma častnega članstva kluba in red jugoslovenske krone. Odbor kluba je večkrat posredoval za člane. Slovensko časopisje je vedno z veseljem prinašalo članke o Koroški, pa tudi v Beogradu so se pričeli živahno zanimati za koroški problem. Zalostno je, da nudimo Nemcem v državi vse mogoče koristi, med tem ko Slovenci na Koroškem nimaјo niti ene svoje šole.

Po ostalih poročilih so sledile voľtve. Izvoljen je bil ves dosedanji odbor s predsednikom dr. Fellacherjem na čelu, k sodelovanju je bilo pa pritegnjenih tudi več novih moči. Nato je povzel besedo v imenu CMD dr. Bavdek, v imenu celjske »Soče« pa g. Luznik. Članarina in vprisnina sta ostali neizpremenjeni. Sprejet je bil predlog, naj se skupščine podoborov vedno vrše pred glavno skupščino.

označen sedaj. Glede inozemskih avtomobilistov pa pravijo, da bi bila baš tem še najhitreje taka odredba razumljiva, saj je v inozemskih mestih tak način urejevanja voznega prometa tudi že vpeljan in razširjen.

Prihodnje dni bo o ureditvi prometa na Ajdovščini in sosednih ulicah razpravljala še posebna prometna komisija, ki bo določala tudi o definitivni postavitvi raznih prometnih značk.

Lekarnarji se zbirajo na svoj kongres

Ljubljana, 29. oktobra.

Kakor je »Jutro« že poročalo, bo te dni v Ljubljani kongres lekarnarjev iz vse kraljevine. Na dnevnem redu kongresa bodo nekatera stanovska in strokovna vprašanja, katerih rešitev je velike važnosti tudi za vse široko javnost, saj so lekarnarji med tistimi akademskimi stanovi, ki so pri svojem delu v neposrednem, aktivnem stiku z ljudstvom.

Z današnjimi vlaki so iz vseh krajev države dospeli v Ljubljano nekateri najodličnejši predstavniki lekarnarskega stanu, med njimi predsednik Lekarnarske zbornice mr. Cimerman in generalni tajnik mr. dr. Siffer iz Zagreba, podpredsednik zbornice mr. Trajković iz Zagreba ter mnogo drugih zastopnikov in članov. Domači tovariši pod vodstvom predsednika sekcije za dravsko banovino mr. Bakarčiča in tajnika mr. Leustka so sprejeli goste, zvečer pa so jim v restavracijskih prostorih hotela Union priredili v ožjem krogu prijazen pozdravni večer.

Jutrišnji dan je glavni kongresni dan. Ob osmih zjutraj se prične glavna skupščina v veliki dvorani Kazine in bo predvidoma trajala ves dan. Poleg nekaterih drugih stanovskih zadev so na dnevnem redu vprašanja o novi farmakopeji, o ureditvi farmaceutskega študija in o odnosu lekarnarskega poslovanja do obrtnega zakona. Poleg zasedanja je za jutrišnji dan na sporedu tudi ogled mesta in okolice, ob osmih zvečer pa je v Unionski skupna večerja za udeležence kongresa. V torek se del gostov s posebnim vozom brzega vlaka ob 10.02 dopoldne odpelje na Gorenjsko do Lesc in v avtobusi nato na Bled, kjer bodo ob 13. uri imeli v hotelu Toplice skupno kosilo. Zvečer se izletniki vrnejo v Ljubljano, od koder bodo nato odpotovali domov.

Dragim gostom, ki se iz vse države zbirajo v naši beli Ljubljani, želimo v naši sredi najprijaznejše bivanje, njihovem kongresu pa, da bi prinesel mnogo uspeha za lekarnarski stan in za narod.

Banovinske ceste I. reda

Beograd, 28. oktobra. V »Službenih Novinah« je objavljen odlok ministra za zgradbe, s katerim se na novo uvrščajo banovinske ceste v ceste I. in ceste II. reda. Na teritoriju dravske banovine je vseda navedenih 332 cest, od tega 36 cest I. reda. Za banovinske ceste I. reda so proglašene naslednje ceste:

1. Podkoren - Rateče - državna meja;
2. Bohinjsko jezero - Bohinjska Bistrica - Bitnje - Lesce - Radovljica;
3. Kranj - Kokra - Jezerski vrh - drž. meja;
4. Kranj - Suha - Skofja Loka - Gorenja vas - Ziri - državna meja;
5. Skofja Loka - Železniki - drž. meja;
6. Kalce - Hotedršica - drž. meja;
7. Kranj - Kamnik - Motnik - Ločica;
8. Trzin - Kamnik - Gornji grad - Rečica - Letuš;
9. Kočevje - Crnomelj;
10. Metlika - Crnomelj;
11. Grosuplje - Žužemberk - Crnomelj - Vinica;
12. Zlebič - Sodražica - Bloška polica;
13. Meja savske banovine pri Čabru - Lož - Bloška polica - Rakek - Planina;
14. Dravograd - Slovenjgradec - Velenje - Soštanj - Letuš - Sv. Peter v Sav. dolini;
15. Dravograd - Poljane - Crna - z odcepom Poljane - drž. meja;
16. Zgornji Dolič - Vojnik - z odcepom Vitanje - Stranec;
17. Radeče - Radna - Krško - Brod;
18. Trebnje - Mokronog - Boštanj;
19. Celje - Šmarje - Mestinje - Rogatec;
20. Slovska Bistrica - Poljčane - Mestinje;
21. Maribor - Dravograd - drž. meja;
22. Maribor - Ptuj - Sv. Bolfenk - Gornja Radgona;
23. Senarska - Sv. Lenart - Sv. Jurij - drž. meja;
24. Ormož - Ljutomer - Gornja Radgona - Čmurek;
25. Dolnja Lendava - Belčinci - Murska Sobota - drž. meja;
26. Murska Sobota - Martijanci - Boreča - drž. meja;
27. Martijanci - Berkovci - državna meja;
28. Čakovec - Prelog - Kotoriba - drž. meja;
29. Marenberg - drž. meja;
30. Radeče - Zidani most - Laško - Celje;
31. Šmarje - Prelaska - Brežice;
32. Ziri - Rovte - Dolenji Logatec;
33. Kandija - Sotška - z odcepom do Toplice;
34. Brežice - banovinska meja proti Zaprešiču;
35. Ptuj - banovinska meja proti Džurmancu;
36. Ormož - banovinska meja proti Vinici.

PRIZNANO ELEGANTNI

DAMSKI PLAŠČI

v največji izbiri in najsolidnejši cenl pri

A. PAULIN, LJUBLJANA

Kongresni trg 10374

Uspeh stare žaloigre

»Mlinar in njegova hči«

Ljubljana, 29. oktobra.

Za letošnje Vse svete je narodno gledališče po dolgem času spet enkrat nastudiralo staro, znano žaloigro o ljubezni smrti »Mlinar in njegova hči«. Sinoči so jo dali prikovati, danes popoldne so jo prvič ponovili. Delo je prišlo na repertoar, da bi kot ljudski komad najširšega slovesa pritegnilo v gledališče tudi isto široko množico občinstva, ki od strogo umetniškega standardnega repertoarja izostaja. Toda pozni datum v mesecu ni dal, da bi prvi dve predstavi izven abonmana napolnili hiša.

Zaloigra pa je v režiji Milana Skrbinka ter z Boltarjeva in Lipahom v naslovnih vlogah dosegla najlepši uspeh. Režiser se je v delo poglobil z največjo ljubeznostjo. Vsi igralci so v igri razvili uprizoritev resnično tako da je bila celotna uprizoritev resnično umetnina. »Mlinar in njegova hči« v Skrbinkovi režiji ni ljudska igra v vulgarnem pomenu besede, temveč je odrska stvaritev, ki je vredna, da si jo pridje ogledat vsi preprosti in vsi kulturni ljudje. Delo bo na repertoarju narodnega gledališča lahko opravilo več, kakor je bil nješa prvi namen: pomagalo bo lahko gledališki blaginji, gledalcu pa obenem nudi resničen, polno vreden umetniški užitek.

Voz z mrtvim gospodarjem

Strašna nesreča se je zgodila nedvomno zaradi splašene konja — Govorice o zločinu so neosnovane

Murska Sobota, 29. oktobra.

Vsa okolica Murske Sobotje je pod vtiskom nesreče, ki se je pripetila posestniku Cipotu Janezu iz Polane. V petek v popoldanskem urah se je napotil z vozom, v katerem sta bili vpreženi dve kobili, v Odrance, da pripelje domov mladega bika, ki ga je pred dnevi kupil od nekega tamnošnjega kmeta. Tam se je zamudil najbrže dalje časa, ker šele okrog 23. ure je njegova žena, ki ga je čakala doma, slišala, da je voz zapeljal na domače dvorišče. Stopila je na prag in zaklicala v temo: »Janez, ali si prišel?« Ker pa ni dobila odgovora, je stopila k vozu, kjer je v grozi opazila, da leži preko droga pred vozom moško truplo brez znakov življenja. Vsa prestrašena je dognala, da je to njen mož. Poklicala je domače in sosedje, ki so mrtvega Cipola spravili v sobo. Pogled na njega je bil grozen: glava je bila brez kože, vse gola, roke so bile odrgnjene do kosti, na nogah so viseli odtrgani podplati.

Bliskovito se je v okoliših razširila vest o nesreči in ljudstvo je bilo prepričano, da je bila na delu zločinska roka. Orožništvo, ki je uvedlo vsestransko preiskavo, je ugotovilo naslednje:

Cipot, ki se je ponoči vračal iz Odrancev proti domu, se je med potjo ustavil v gostilni v Rakičanu, kjer je v družbi popil nekaj vina. To je bilo okrog 22. ure. Po kratkem prestanju se je odpravil spet na-

prej in se še pohvalil češ: »Moji konji so hitri in kmalu bom doma.« Najbrže se je zgodila nesreča kmalu po odhodu iz gostilne. Da bi prišel čimprej domov, je Cipot najbrže pogljal konje v dir, kar pa je za njega postalo usodno. Ročica na vozu se je zrahljala, stranska deska je padla na cesto in bik, ki je bil ob ročici privezan, se je skotalil na tla. Zaradi ropotanja sta se živahna konja splašila in začela dirjati. Ko je bik padel z voza, je Cipot najbrže do bil udarec po glavi, da se je onesvestil in padel naprej na drog, kjer je obvisel. Kakor sledovi kažejo, so konji z vozom drveli preko gramoznih kupov, pri čemer je posestnik dobil smrtne poškodbe.

Kje sta konja tekla s svojim gospodarjem, se je prav dobro videlo še drugo jutro, saj je krvava sled držala skoro prav do doma. Konja sta morala na vsi moč drveti saj sta več kakor 10 km dolgo pot od kraja nesreče do doma predirjala v dobri pol uri. Zanimivo je, da sta konja z vozom dirjala okrog 23. ure neovirano po Aleksandrovi cesti skozi Mursko Sobotno, pa tega prav nihče ni opazil.

Izgubljene reke so našli druga dne raztresene ob poti tja do Rakičana. Bik, ki je padel z voza, pa se je drugo jutro pasel na travniku v bližini, kjer se je zgodila nesreča.

Vest, da je Cipot postal žrtev zločinke roke, je torej povsem neosnovana.

Spet poplave

Celje, 29. oktobra.

Včerajšnje in današnje deževje je povzročilo, da je Savinja spet porasla. Popoldne je bil pod vodo levi breg Masarykovega nabrežja. Prav tako travniki ob Sušnici. V veliki nevarnosti je bila brv čez Savinjo. Po Savinji je namreč priplaval razbit plav in običal ob brvi. Les so kmalu odstranili ter preprečili nevarnost.

Dopoldne je po razburkanji Savinji plaval splav, na katerem je bil neki splavar. Mož je zaman skušal priti na breg, voda ga je neusmiljeno nesla naprej. Če se je splavar rešil, ni znano. Proti večeru je začela voda padati.

Voda je poplavila tudi polja in travnike na levem bregu Savinje pri Levcu in Petrovčah.

Laze, 29. oktobra.

Danes je v tukajšnjem okolišju spet nastala poplava, zaradi katere je bil promet splošno oviran. Vendar je Sava proti večeru začela spet padati.

Pred vrati zime

Ljubljana, 29. oktobra.

Počasi se leto nagiba h koncu. Tisto malo solnca, ki nas je obhajalo, spet uhaja. Široko ne bo več dosti nagajal. Od seвера ga že preganjajo hladne sappe. Jesen se je nagnila v svojo drugo polovico. Pot vodi v zimo, v tiste mrzle skrbi v mrzlih sobah, iz katerih gledajo skozi mokre šipe blede otroci in starijaki zamišljeni obrazi. Nekaj starih čarov se nam še objublja. Mklavž in božič in novo leto. Pohitimo, da ne pojdejo mimo nas. Nagrabimo listja tam zunaj v gozdovih, vjemimo v mestu poslednje tople žarke nižajočega se solnca.

Gozd, ki je bil še nedavno kakor v ognju, je pretekli teden porumenel, v noči od srede na četrtek je dež pogasil ta požar v jesenskem umiranju, izmil vse ognjene barve, porumenel listje. In ko je dež ponehal, ko se je drevje malo posušilo, je tla ob bregovih in gozdovih prekrila prostrana rumena odeja.

Kmet že pregleduje grablje, dela nove, v stare vstavlja nove zobe. Meščan pa uživa v šumečem listju, brodi po njem kakor otrok in se že veseli ledu in snega, ko zadene na rame smučič in pojde v bregove, v planine v čisti gorski zrak.

Vp oteklem tednu ni bilo skoro nič solnca. Nad zemljo težki, sivi oblaki, v dušah na nič veselja, sprčo velike razprave v Novem mestu, ki je razburila vso Slovenijo, je bilo vespovedno videti le bolj ali manj po bite obraze. To je bil vendar dogodek — zdaj pride že drugi, in se temu pridruži še kak zločin, ki bo terjal kazni in denar. Sacer pa, če človek preveč ne misli na nade stvari, gredu tudi taki dogodki naglo mimo njega, zlasti če ne pozabi na svoj vsakdanji vrček ali četrtinko kislega vina.

Pred pošto ni zdaj okoli polnoči nič manj živahno kakor opoldne. Koncerti, predavanja, opera, drama, plesne šole, kino, kavarni in še razne prijetne skrbi so kulturni vzrok za promet po Šelenburgovi ulici, po Aleksandrovi in Tyrševi cesti, da je ponoči na njih več stražnikov kakor podnev.

Neboščičnik je šele zdaj v polni vjavi. Prav tako znotraj kakor zunaj. Zjutraj je zmešnjava. Zunaj je pa videti kakor kipeč svetilnik. Mreža mu imenitno puzava. Okoli njega je v zrak, blesteč kolobar, ki daje vsemu v tem izginjajočemu stolpu skoro mistično, na babilonski stoip spominjajočo podobo. Od njega do Emone tavajo med množico v plašče zaviti, od godbe in drame glasnih ljudi, čudne, siromašne postavke, ki govore svoj jezik in imajo svoj bon-ton — kakor se spodobijo ob občasni svetilnik. Tako je do tretje jutranje ure. Da bi

kdo zamudil posteljo — se zgod. kdaj pa kdaj.

Nedelja. Izletnikom so prekrizani vsi računi. Ceste so ponekod v vodi. Z neba lije, da se meščani prebujaajo brez budnik. Mrtvi so v megli.

Okrog desete ure so zrasli. Zdaj pa zdaj je posijala sonce. Ob enajsti uri je pa pričela sapa odnašati klobuke, metati cvetlične lonce na cestni tlak, v Tivolju in v Zvezdi pa pričela poditi proti Ljubljani gramade listja in ga razsula po vseh ulicah.

Nastajal je vihar. Nebo je potemnelo. Obliaki so viseli raz njega kakor velikanske umazane sive cunje. Sapa je bila vse hušša. Drevesa so kmalu pokazala gole veje. V Zvezdi je hreščalo in pokalo, da se nihče ni upal skozi. Sapa je lomila veje in jih z vso silo metala ob tla. K sreči ni bil nihče ubit ne ranjen. Med tisto trohno, ki daje poleti toliko sence, da bi ob ugodni priliki ostal kdo za zmurov in temi...

Ob eni se je vihar polegel. Nastalo je mračno popoldne. Sapa je pa še dalje uganjala svoje šale. V peceh je zagorel ogenj. Smo že tam, ko bo treba k vsakemu tednu priti: še en — cent.

Vsi sveti in verne duše prihajajo.

Zbor damskih frizerjev v Beogradu

V Beogradu se je vršil 23. t. m. v veliki dvorani hotela »Palace« kongres damskih frizerjev kraljevine Jugoslavije, ki ga je otvoril z lepim govorom g. Dušan Grozdanić iz Beograda. Vseh udeležencev je bilo okoli 180, s pooblastili pa je bilo 570 glasov. Na predlog g. Slavka Tabačkoga je bil izvoljen za predsednika g. Dušan Grozdanić iz Beograda, za podpredsednika pa g. Josip Holy iz Brežic. Zatem so se poslale vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju in pozdravni brzojavki ministrstvu trgovine in industrije in v Sarajevu, kjer so zborovale obrtniške zbornice.

G. Tabački je referiral o razvoju damske frizerstva v Srbiji in poudaril, da so v finančnem zakonu l. 1928. damski frizerji priznani kot posebna obrt. Ker so se pa damski frizerji na žalost premalo brigali za sebe in za svoj položaj, se je zgodilo, da so v novem obrtnem zakonu v členu 23. označeni damski frizerji, lasničarji, maničarji in brivci kot enaka obrt. V členu 31. istega zakona je izrecno rečeno: če napravi oseba izpit iz ene teh štirih sorodnih strok, lahko potem izvršuje obrt v vseh teh strokah. To se pravi: ako napravi manikerka izpit kot manikerka, lahko dobi obrt za damsko frizerstvo, čeprav ne zna te obrti. Na osmem kongresu brivcev in lasničarjev je bila predlagana resolucija, ki je obravnavala to zadevo. Ta resolucija pa zaradi neznanjih razlogov ni bila predložena oddolžnemu mestu in tako smo ostali pri starem. Dokler ne napravi brivec preizkušnje za damskega frizerja, ne more biti damski frizer. Za vsako stroko posebej je potrebna mojstrska preizkušnja. V tem se strinjajo vse obrtniške zbornice razen beograjske. Debate o tem so se udeležili g. Vučinić, naš najstarejši frizer g. Josip Holy iz Brežic, g. Zukanović iz Skoplja, g. Pribičan Ljubojević iz Učica, g. Buhajčić iz Zagreba in g. Ranisavljević iz Subotice. Vsi govorniki so naglašali hudo stanje damskih frizerjev in so sklenili zahtevati, da se v tej točki obrtni zakon izpremeni, ker je to življenjskega pomena za vse damske frizerje v naši kraljevini.

V sprejeti resoluciji se zahteva, da so ločijo damski frizerji in brivci in da ne smejo imeti mojstri v teku 3 let več kakor 2 učenca. Razpravljalo se je tudi o socialnem zavarovanju. Sklenilo se je ustanovljati v večjih mestih klube damskih frizerjev.

Letalski promet med Poljsko in Rusijo

Moskva, 28. oktobra. Š. Tu so se pričela pozajanja med Poljsko in Rusijo za sklenitev konvencije o neposrednem letalskem prometu med obema državama. Poljskega zaslota poslanik Lukasiewicz, Rusijo pa šef ruskega civilnega letalstva Unšihlt. Čim bo konvencija podpisana, bo takoj odprt redni letalski promet na progi Varšava - Moskva. Včeraj je šef sovjetskega letalstva Unšihlt priredil na čast poljski delegaciji banket, na katerem je poudaril, da bo letalski promet med obema državama nedvomno uvrštil prijateljske zveze med Poljsko in Rusijo.

Citajte tedensko revijo »ZIVLJENJE IN SVET«

Žena v sodobnem svetu

Možnost uspeha Jednote slovanskih žen

Naša ženska društva so še pod vtiskom kongresa Jednote slovanskih žen, o katerem so naši listi informirali tudi javnost, čeprav so se te informacije nanašale bolj na zabavni del in na čajanke kakor pa na stvarni, idejni potek kongresa. Pogrešali smo zlasti osnovnih smernic posameznih delegacij in temelje, na katerih so se zedile. Morda na kongresu samem ni prišlo do jasnosti, kar je zelo verjetno, če pomislim na izjavo neke češke delegatke, ki mi je v osebnem razgovoru rekla, da so se delegatke tudi v načelnem pogledu najbolj zblizžale v medsebojnih pogovorih izven kongresa. Je pač bolehal tudi ta kongres za tistimi nedostatkami, za katerimi bolehalo vsi kongresi, ne samo ženski: bistveni del so čajanke, sprejemi na poslaništvi, banke, ti, potem pa govorance in fraze, da človek tone v njih in iz vsega tega komaj razbere namen skupščine. Tudi v debatah samih je malo odkritosti, posebno pa načelnosti jasnosti in stvarnosti. Ob takih prilikah bi se moral vedno najti nekdo, ki bi takoj splošno pogumno in jasno povedal kakor zadnjič v Ljubljani na čajanki gospa Govekarjeva v svojem lepem nagovoru na slovanske goste: »Pustimo fraze, prijuncimo na resno delo! Samo to nam bo prineslo uspeh!« To velja na splošno za vse, ne samo za ta kongres. To spoznanje, zlasti pa debata o službenem jeziku jednote mora zbuditi v človeku vprašanje, ali in s kakšnimi pogoji more delo jednote dobiti smisel in uspeh.

Namen Jednote slovanskih žen je delo za zblizžanje slovanskih držav. Težnja po slovanski vzajemnosti ni nova in je imela v vseh slovanskih državah že davno pred vojno svoje pripadnike. Najmočnejše tvorstvo gibanje so predstavljali gotovo ruski Slavjani in težnje tiste dobe so odjeknile tudi pri nas ter našle najmarkantnejšega glasnika v Levstiku. Po stremljenju je imelo samo delno vpliv, predvsem na razvoj književnosti posameznih manj razvitih narodov. Državna politika pa je šla svojo pot dalje: Rusija je zatirala Poljake in druge manjše narode ne glede na njihovo poreklo, mi in drugi slovanski narodi pa smo se kulturno in gospodarsko razvijali v pravcu držav, ki so imele oblast nad nami. V interesu teh držav je bilo, da so med posameznimi slovanskimi narodi umetno ustvarjale nespornost ter našle prijem delu tudi dosti odneves, medtem pa je v drugi struji zavest jezikovne in narodnostne sorodnosti močno vplivala na narodno zavest in dajala težnjo po osamosvojitvi realno bazo.

Po vojni so nastale v tem pogledu bistveno drugačne razmere. Slovanski narodi so se osamosvojili in vzporedno z delom na notranji organizaciji ji je bilo treba ustvariti take zunanje politične odnose, ki so najbolj jamčili za uspešen razvoj nove države. Tu se je pa prav jasno in določno pokazalo, da državni interesi ne prenesejo sentimentalnosti, temveč so odločilni vedno drugi momenti, predvsem gospodarsko-politični in strateški.

Splah kaže vsa povojna zgodovina, da tudi osvobodene slovanske države niso iskale medsebojnih stikov kljub plemenski sorodnosti, temveč so se naslanjale na tuje, neslovanske države, kakor so pač zahtevali njihovi lastni, še bolj pa interesi držav zaveznic, odnosno zaščitnic. Pred 10 leti se je osnovala Mala antanta, toda njen namen ni bilo zblizžanje slovanskih držav, temveč je obrambna zveza v svrhu obranitve posestnega stanja na podlagi versajške pogodbe. Vezi med posameznimi zaveznicami pa niso postale tesnejše predvsem zato, ker se njihov gospodarski interes niso mogli spraviti v sklad. Sedaj se je Mala antanta poživela. Po Hitlerjevem nastopu in po simpatijah Italije za Nemčijo se je povečala nevarnost za versajško pogodbo in Mala antanta hoče nastopiti na zunaj enotno kot velesila, ki zahteva sodočevanje.

Kmalu po ustanovitvi Male antante, ki nastopa kot čuvarica miru na jugovzhodu, so osnovala ženska malo antanto, ki je imela predvsem namen, zblizžati balkanske narode ter ustvariti enotno osnovo za delo v tem pravcu. Vršilo se je nekaj kongresov, na katerih je prav jasno odmevalo, kako se križajo interesi posameznih držav, zaradi česar tudi med ženami ni prišlo do sporazuma niti v vprašanju miru. Predlogi v ekonomskem zblizžanju so pa zveneli prav utopično. Ženska mala antanta je životarila nekaj let, razvoj držav je šel svojo pot, a o prizadevanju teh žen ni bilo niti sledu, ker je manjkala realna podlaga. Morebiti bo imela Jednota slovanskih žen tem pogledu več sreče, ker je danes vsaj nekaj prvih pogojev za njeno delo. En tak pogoj je ustvaril tako zvanj vzhodni pakt. Sicer tudi ta pakt ni porodila težnja po

slovanski vzajemnosti, temveč predstavlja predvsem pogodbo o nenapadanju ter je naperjen proti nasilnim poizkusom revizije pridobitev zajamčenih po versajski pogodbi. Važno pri tem je pa dejstvo, da so se prvič znašli slovanski narodi v skupni fronti (razen Bolgarov) na podlagi skupnih, čeprav samo strateških interesov. Zblizžanje, porojeno iz obrambnih motivov, pa vzbuja upanje na kulturno zblizžanje na plemenski podlagi Slovanstva. Poudarek mu daje tudi današnji evanđelj o razizmu. Takim idealističnim težnjam se udajajo zlasti rade žene, ki sledijo predvsem čustvenemu razpoloženju, ne zavedajoč se osnovne resnice, da so možne trdne in trajne kulturne zveze le tedaj, če so zgrajene na realnih, gospodarskih koristih narodov. Če je ta baza dana, tedaj morejo imeti uspeh tudi kulturni stiki.

Vendar pa ni odrekati važnosti tudi takemu gibanju, to pa le v primeru, da se njegovi pripadniki zavedajo potrebe po realni bazi ter usmerijo svoj vpliv tako, da v svojem delovanju poudarjajo in iščejo možnosti tesnejših gospodarskih stikov produktivnih slojev posameznih slovanskih narodov ter na ta način prispevajo k resničnemu poživljenju medsebojnih odnosov. S tem pa ustvarjajo realna tla tudi za kulturno vzajemnost Slovanstva.

Iz poteka kongresa jednote ni bilo razvidno, da bi ta zavest in to spoznanje prodrl v ženskah, ki to zvezo smujejo. Potrebno pa bi bilo, da določno spoznajo pot in način, po katerem bi se moglo približati svojemu smotru. Samo tako bi postale moč, ki bi prispevala k temu razvoju.

Drug važen pogoj za uspešno delo v taki zvezi, ki deluje za vzajemnost narodov, četudi plemenski sorodnih, je pa iskati v miselnosti njenih pripadnikov. Osnovna resnica pri tem pa je, da sovinit ne more ustvariti zdrave podlage taki zvezi. Osnovna poteza sovinita je sebičnost in ozko-srčnost, ki vidi le lastne koristi in zahteva odrekanja le od drugih. Take zveze pa morejo snovati le ljudje, ki so vzvišeni nad vsak sovinitom, ki so lahko brezpogojno pravični nasproti vsem, ki pojmujejo narodnost strogo etično ter priznavajo pravico od enakovrnosti vsem narodom. Tudi to spoznanje je brezpogojno potrebno za uspešno delo slovanskih žen. Razgovor o službenem jeziku jednote mora navdati človeka z dvomom nad to možnostjo. Neke poljske delegatke je na primer glede uporabe ruskega jezika izjavila, da nobena poljska mati ne bi pustila svojega otroka izgovorivati rusko, ker je carska Rusija tako zatirala Poljake za časa njihove odvisnosti. Na vprašanje, ali so Ukrajinci na Poljskem enakopravni, je pa izjavila, da je to druga stvar. Takih primerov je več. Morda se bodo vendar našle žene, ki se zavedajo, da je vse prizadevanje s takim pojmovanjem jalovo, in postavile svoje delo na realno in etično bazo. Če te ne bo, lahko še toliko hodijo po kongresih, se objemajo in si prisegajo večno zvestobo — a bo njihovo delo ostalo brezuspešno.

A. V.

Promet preko ljubljanske Ajdovščine

Ljubljana, 28. oktobra

Promet preko Ajdovščine vzbuja še vedno pozornost Ljubljančanov, kar pričajo tudi dopisi, ki smo jih v tej zadevi prejeli. Zanimivo je vsekakor, da se ti dopisi strinjajo z časno ureditvijo, ki prepoveduje vožnjo po tramvajskih tirih preko prometnega otoka in so vsi mnenja, da noben voznik ne bi smel voziti po tem tramvajskem pasu. Prav zadovoljni so posebno še pešci in tramvajski potniki, ki uporabljajo prometne perone pri križanju Ajdovščine. Enosmerni promet ob otoku na Ajdovščini je tedaj kljub svoji novosti od javnosti že akceptiran, ker je res kaj enostaven. Sedaj so namestili še nekaj več mednarodnih prometnih značk, tako da je prometnim strožnikom delo tudi že precej olajšano.

Dopisniki se razlikujejo v svojih naziranjih le glede vpeljave dvosmernega ali enosmernega prometa v Dalmatinovi ulici. Rigoroznosti so mnenja, naj se tudi tu vzdrži enosmerni promet, dočim imajo drugi pomisleke proti temu, češ, da bi se številni inozemski avtomobilisti težje orientirali na tem prostoru in bi bil zanje dvosmerni promet v Dalmatinovi ulici priročnejši, tudi bi se morebiti kaj več voznikov odločilo za vožnjo proti pošti, ne pa po Tavčarjevi ulici. Rigoroznosti, ki so za enosmerni promet tudi v Dalmatinovi ulici, pa poudarjajo, da se

Tramvaj teče po novih ulicah

Po Masarykovi in Jegličevi cesti — Krožna proga bo dograjena sredi januarja

Ljubljana, 29. oktobra. Med bučnim viharjem, ki je ves dan razsajal po mestu, in med silno puščobo prazne jesenske nedelje, ko se skoraj nič drugega ne zgodi, kakor da listje pada z drevoja, je Ljubljana doživljala danes tudi skromno, a vendar pomembno senzacijo: cestna električna železnica je danes prvičkrat stekla po Masarykovi in Jegličevi cesti. Polagoma, a vzdržoma se ljubljanski cestni promet bliža sistemom velikemu revolucionarnemu dnevu, ko bo z dograditvijo nove krožne proge po mestu naš stari, dobri tramvaj nastopil novo fazo napredka in razvoja. Tramvajska proga na dveh novih ulicah mesta — to se zdi človeku majhna stvar. Toda če pomislimo, kako se je važen kot Ljubljane ob smarinski cesti in ob Starem Vodmatu z Zeleno jamo na ta način prometno na mah približal središču mesta, samo razumeli, kaj pomenijo tramvajske tračnice za vsak okraj in kaj bo novo zgrajena krožna proga prinesla Ljubljani v celoti.

Mesto pa na tramvajskih tirih na posameznih ulicah še zmerom kaže lice velike, neudarne delavnice. Kupi težkih novih tračnic, kupi kamenja, težki avtomobili se gugaljo sem in tja, v rokah delavcev pa pojo krampi in lopate. Gradbeni odsek mestne cestne železnice ima pri polaganju krožne proge pravkar 95 delovnih dni za seboj. V petih starih mesecih so delavci položili po mestu 5300 m tira. Pa tračnice se ne polagajo kakor slavnice po tleh, vsak meter pomeni meter vražjega dela. Še 65 dni dela, tako računa vodstvo, bo

treba, še 3400 metrov tračnic bo treba položiti, da bo krožna proga končana. Samo november in december sta meseca praznikov, 15 delovnih dni bo odpadlo že samo zaradi koledarja in tako se bodo dela zavlekla tja do srede januarja. Delo pa se bo s pospešenim tempom.

Zdaj je težiče gradbenega dela osredotočeno na Hrvatskem trgu, kjer so delavci zaposleni za gradnjo trikotja med trgom in Zaloško cesto. Ko bo trikot dograjen, bodo nadaljevali s polaganjem tračnic po Šentpeterski cesti do Fügnerjeve ulice in po Fügnerjevi do Ambroževega trga, od tuda pa po Poljanski cesti.

Kakor znano, bo vsa proga v mestu dvotirna, samo proga od garnizijske bolnišnice do gluhonemnice, ki je tudi že na novo dograjena, in pa dolenska proga bo sta ostali enotirni.

Vsa znamenja kažejo, da bo krožna proga torej v doglednem času le dograjena, in najbrž ne bo več dolgo, ko se bo v novih lepih vozovih po novih tračnicah vozil z novim tempom. Z dograditvijo krožne proge bo vsa prometna organizacija Ljubljane v resnici mnogo pridobila in zgodilo se bo, da bodo vse periferije na mah postale središču mesta enako blizu in da človeku v nobeno smer ne bo treba več potovati po takšnih neekonomičnih ovinkih, po kakršnih se je moral doslej voziti n. pr. od Sv. Petra do glavne kolodvorja. In kar je glavno, novi tramvaj bo rentabilen za oba: za popotnika in za podjetje.

Nekaj misli o nehanju „zločinca“ in „kazni“

Ljubljana, 28. oktobra. Ko sta prišla malo pred otvoritvijo velike razprave o brata Malija v sodno dvorano, si človek skoroda ni mogel misliti, da sta ta dva fanta, od katerih je Andrej star 29 let, Anton pa 24 let, zagrešila umor, kakršnega ne pomnimo. — Dva človeka — kljub vsemu — prav v tem je vsa vsebina — dva človeka sta stopila pred človeške sodnike. Dva zelo neznanca človeka — in vendar sta s svojim dejanjem spravila množico kakor posameznika v njej v strah pred samim seboj, pred tujim človekom, v strah pred skrivnostnim »jazom« slehernega od nas, ki ima še košček srca. Še nekaj duše in vsaj malo zdravega duha. Prav iz tega strahu, v kolikor ga ni danes kaj več »moderni« čas z raznimi senzacijami, je proti obema zločincema nastal odpor, ki je svoj višek dosegel na veliki razpravi v Novem mestu, da je prevladala vsako človečnost zahteva po smrti kazni ne glede na to, kakšni morejo biti vzroki za storjeni greh.

veški družbi in se stresa ob misli, da mora ta ali oni zaradi svoje nesrečne nature nasilno izgubiti življenje, čeprav je sam ubijal.

Današnji čas zahteva od človeka neprecenljivih žrtve. Vseposod je življenje iztirjeno, povsod je opažati krčevito iskanje poti iz današnje zmede v družbi, iz gospodarske krize, ki je kot posledica vojne povzročila tudi duhovno krizo in množico demoraliziranih že do skrajnosti. Nevarno je zaradi tega tihotapstvo spravljati v zvezo z naravo. Za vsako podobno stvar so v času dani neki gospodarski pogoji. Roža raste kakor ne negovana tla. Da so pa tla človeške družbe že precej desetletij zelo slabo gojena, menda nihče ne dvomi.

Pravtako je povsem nepotrebno vzklikati »Cherchez la femme!«, da je žena zmerom središče vsakega zločina. Morda utegne biti to res le v psihološkem pogledu na odnos moža do žene in narobe — nikakor pa ne gre v primeru kakega nedela vso krivdo metati na žensko — najsi je kakorkoli udeležena pri delu, ki ni v skladu z življenjskimi interesi družbe.

Morda nasledna primerja v tem trenutku ni kdo ve kako na mestu — zdi se mi pa potrebna. Če je ženska po zgornjem vzkliku središče vsakega zločina — potem je čudno, da tega vzklika ni prepoznajo slišati zaradi — vojne. Ah, da! — Stare, pa še ne preveč stare, tudi nekatere skoro nove zgodovine imajo ob priliki kakor vojne svojo »Helene« za vzrok. — Moderne, po sociološki zakonitosti grajene in pisane zgodovine »Helene« več ne poznajo — pač pa iščejo vzroke zla v naruri in gospodarskem razvoju, v odnosu posameznika do posameznika pa tudi v načinu vzgoje.

Anton Mali, ki ne ve, kolikokrat je udaril po Malki Malijevi, ker je bil povsem opit, je alkoholik. Andrej mu je po svoji preudarnosti nosil na senik špirit, ki mu je poprej pri hišnem vodnjaku prinešal vode — seveda spet po svoji preudarnosti. Zelo verjetno je, da se je Anton udal piščali zaradi tega, ker ima eno nogo malce pokvarjeno in ker v obče ni lep človek in kaže velik primitivizem. Edina odlika, ki jo ima, je njegova telesna moč. V seksualnem življenju odtehta to zelo mnogo, tem bolj, ker človeka alkohol do nekega časa v spolnem pogledu še bolj razdraži.

Andrej, ki seksualno ni dosti manj močan, kakor govore razni podatki, je temu svojemu nagonu podlegel, postal njegov suženj. Njegova neprestana trditve, da je v zakonu bil nesrečen, utegne izvirati iz tega, ker je od svoje pokojne žene zahteval preveč. Ljubezen med njim in Marijo Golmajerjevo ima v tem svojo utemeljitev. Le tu se pojavi ženska kot nekaj povsem naraven vzrok za pospešek iz Andrejeve

Maurice Dekobra:

Poljub počestnice

Razkošen avto je obstal pred tržnicami. Bilo je ob petih zjutraj. Princ je skočil iz njega, ukazal soferju, naj počaka, in izginil med zapuščene ulice.

Bil je elegantne postave. Izpod klobuka s povešenimi kraji je gledal njegov lepi obraz. Nekoga je iskal. Na oglu Labodje ulice je opazil dekletko, ki je zbudilo njegovo pozornost.

»Ali hočete z nami kositi? Pet zlatnikov vam plačam.«

Z ujedljivim nasmeškom je odvrnila: »V sedanjih časih takega predloga ne morem odbiti. Kje je to? Daleč?«

»V Neuillyju. Pri meni doma.«

Šla je z njim in stopila sta v avto. Sedla je k njemu in rekla:

»Imeniten je tvoj avto. Kaj pa bo takega pri kosilu? Ali potrebujete artiste? Vidi se ti, da nisi navadne vrste človek. Mislim, da ste snobi, ki se dolgočasite, kaj? ... Pa bi radi kaj zanimivega videli? ... No, meni je prav. Čim bolj neumno bo, tem bolj se bomo smejali.«

Z jasnovidnostjo ženske, ki pozna življenje, je uganila resnico. Princ, njegova žena in prijatelj so sklenili pobrati dekletko s ceste, da bi pripovedovalo o svojem življenju. Kus bogatino, domišljiva blaziranec.

Gledala je svojega soseda. Še nikdar ni

videla tako zastavnega, lepega moža. Vsa rafiniranost, vsa popolnost plemiča je bila na njem. Zaradi lepe negovanega obraza se ji je zdelo, da je še mladenič. Samo ustnice so izdajale, da gre že v zrelo možka leta.

Tudi princ je opazoval njo. Zanimal ga je ta vampirski obraz, ki je že postal vsakdanji zaradi kupčevanja z ljubeznijo, blede, izpita lica, nizko čelo, ki ga pokrivajo črni lasje in ustnice, ki so kakor krvava brazgotina. In zdelo se mu je, da je obraz te živalce za zabavo skoraj privlačen.

Avto je obstal. Odvedel jo je v vilo in ji pomagal sleči borni plašč. Izza vrat se je čulo razigrano smejanje. Odrinil jih je: Dekle je presenečeno obstalo na pragu. Zmedil so jo sijaj, luč in cvetlice. Redko sadje ni mizi in leskečoč se lestenci, ki so kar vid jemali. Trije gospodje in štiri dame so bili v dvorani. Dame so bile lepe, gospodje (dva sta bila oficirja) razigrani. Pozdravili so novodošleca. Princessa, ki je bila svetlolasa in nežna kakor pomladna roža, je dekletu ponudila stol. Potem so jo jeli izpraševati. Tako je bila vsa iz sebe, da je komaj odgovarjala. Šele ko jo je šampanjec pogrel, jo je pustila zadrega.

»Ne vem, kje sem,« je dejala, samo to se mi zdi, da človek, ki ima tak dom, ne more biti siromak. Povej, ali je tvoj? ... Princ se je smehljaj. Sklonila se je čezenj in opazovala prstan na njegovi roki. Krona se je svetila na njem.

»Čestitam ti! Vsaj baron ali grof moraš

duševne in biološke strukture razvijajoče se tragedije.

Jutri popoldne bo izrečena sodba. Državni pravdnik je predlagal sodbo po geslu: »Zob za zob!« Troje življenj pričakuje smrti. Troje življenj, ki po svoji usodnosti niso mogli ravnati drugače kakor so ravnali. Morali bi biti drugačni, da bi bi zločina ne bili storili.

Njihov mir na razpravi, Anton, ki je smehljaje se prostodušno priznal umor, Andrej, ki se je zagovarjal le s tem, da je bil nesrečen v zakonu, Marija Golmajer, ki je Andreju objubila »zvestobo do groba«, oba brata, ki sta obremenjevala drug drugega in Goimajerjevo, — vse to govori o treh svojevrstnih naturah, ki morada res nimajo nikakega čuta vesti ne čuta odgovornosti. Zato se pa prav v tej razpravi zelo vsiljuje vprašanje: Kako naj bodo kaznovani? Morda je v malokaterem procesu vprašanje smrtne kazni bilo tako pereče kakor v tem. — S smrtno »kaznijo« zločinca v obče ne more biti kaznovan. Tistih nekaj dni strahu pred obsejnim pač ne more veljati zob za zob. — Nešteto javnih smrtnih izvršb v vseh časih pa dokazuje, da je vtisk smrtne kazni na množico zelo majhen in množica v tem proji uživa kakor trepete. Ne majhen dokaz je tudi naval na velike razprave, na katerih je med poslušalci več krohota kakor poglabljenosti v človeško dušo. Le malo jih je, ki se ob umiranju na smrt obsojenega resnično zavedajo hudega trenutka. A tem, ki so ob takim dogodku z dušo in telesom, ostane grozoten spomin, ki jih utegne poniževati do smrti. In ne malo je tudi primerov, ko je človek, ki se je nekoč ob smrtni sodbi resnično zavedal te »kazni« — zagrešil pozneje sam — morda še hujši zločin.

Treba je take ljudi, ki so po vsej svoji naturi nagnjeni k slabemu, kakor gobavce spraviti iz človeške družbe. Z njihovimi zločini pa ne begati tistih, ki so posvečeni dobremu delu.

V torek bo sodba!

Rudolf Kresal.

Pred nakupom KRIZANTEM

si oglejte mojo veliko zalogo v cvetličarni na Miklošičevi cesti 7 ali pa na domu Kolezijska ulica 16.

Ivan Bizovičar, vrtnarstvo

Vozni promet v Ljubljani na Vse svete

Ljubljana, 29. oktobra. Uprava policije odreja spozornum z mestnim načelstvom glede prometa na praznik Vseh svetnikov naslednje:

1. Dne 1. novembra bo dovoljen na pokopališče k Sv. Križu za vsa vozila brez izjeme z vštetiimi kolesarji samo enosmerni vojni promet, in sicer bo dovoz dovoljen samo po Tyrševi, Linhartovi in Savski cesti, odvoz iz pokopališča pa samo po Šmartinski cesti.

2. Ker bo ta dan obratovalo na tej progi večje število avtoovozov, se iz prometno varnostnih ozirov odreja za avtoovze nastopna postajališča:

I. Postajališče (v obratu do 4 vozov): Dalmatinova ulica, desna stran, smer proti Tyrševi cesti.

Za ta vozila bo veljala kot dovoz na pokopališče naslednja pot: Dalmatinova, Tyrševa, Linhartova, Savska cesta. Odvoz: Med hmelnjki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Kolodvorska, Dalmatinova.

II. Postajališče (v obratu do 4 vozov): Marijin trg, desna stran ob Franciškanski cerkvi, smer proti Prešernovi ulici. Dovo na pokopališče po Prešernovi ulici, Tyrševi cesti, Linhartovi ulici in Savski cesti. Odvoz: Med hmelnjki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Kolodvorska, Dalmatinova, Miklošičeva, Marijin trg.

III. Postajališče (v obratu do 8 voz) Krekov trg. Dovo na pokopališče: Krekov trg, Pred skofijo, Stritarjeva, Marijin trg, Prešernova, Tyrševa, Linhartova, Savska cesta. Odvoz: Med hmelnjki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Vrhovčeva, Zmajski most, Kopitarjeva, Krekov trg.

3. Vsako prenatrpanje vozil je v smislu obstoječih predpisov strogo zabraniti in smejo soferji, odnosno sprevodniki sprejeti le toliko število potnikov, kolikor je komisijonalno dovoljenih mest (sedežev in stojišč). Varnostni organi bodo imeli nalogo, da vozila, ki bi bila prenatrpana, izločijo iz prometa ter jim zabranijo nadaljnje obratovanje. Zaradi tega se tudi občinstvo opozarja, naj ne sili v vozove, ki so že z najvišjim dopustnim številom potnikov zasedeni.

4. Občinstvo se opozarja, da je najvišja dopustna cena za enosmerno vožnjo na pokopališče 3 Din.

5. Občinstvo, posebno starši z otroki, se opozarja, naj se strogo držijo desne strani ceste, kjer ni hodnikov, da se izognejo nezgodam in ne ovirajo po nepotrebnem prometa.

6. Glede parkiranja pred pokopališčem kakor tudi glede vožnje same se morajo vsi vozači brez izjeme strogo ravnati po navodilih službujočih varnostnih organov.

7. Kolesarji se opozarja, da je dostop na pokopališče s kolesi zabranjen.

8. Ker se vsako leto dogaja, da ob priliki spominskih svečanosti, ki se vrše na

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 29. oktobra. Znameniti vremenoslovec Herschl je napovedal, da bomo imeli mokro in neprijetno jesen in da bo padlo mnogo dežja. Ni se zmotil.

Toliko dežja kakor letošnjo jesen že več let ne pomnimo. Začelo se je v septembru. Ko so poplave minile, smo si oddahnil v upanju, da bo zdaj konec večne mokrote. A Jupiter Pluvius nam ni naklonjen. Tudi v oktobru nam ni privoščil preveč legega vremena. V noči od sobote na nedeljo je spet lilo kakor iz škafa. Proti jutru se je nekoliko zjasnilo, potem pa je začel pihati veter in je gnal težke oblake nad mestom. Okrog 11.30 je nastal pravcat orkan.

Burja je povzročila precej škodo zlasti po vrtovih, parkih in nasadih. Pred vsejšim je preklala precej debel kostanj na dvoje in ga treščila na sredo ceste, v parku pa je porušila plinski kandelaber. V istem drevoredu se je odlomila tudi velika veja trilega kostanja. V Zvezdi je mogočna veja padla na ograjo in jo zmečkala. Na igrišču Ilirije je ob pivovarni Uniona veter podrl okrog 20 m. pred kolodvorom pa kakih 15 m ograje. Raz strehe je padala opeka. Veter je nadalje pobil v mestu mnogo šip ter prevrnil več kioskov in reklamnih tabel.

Spričo negotovosti vremena si Ljubljana-

praznik Vseh svetnikov na pokopališču, občinstvo stopa na grobove, posebno pa na vojaške grobove ter jih poškodeje, opozarjamo, da dobijo varnostni organi nalogo, naj take osebe legitimirajo in prijavi, ker se bo proti njim postopalo ter bodo morali poravnati povzročeno škodo.

9. Občinstvo se opozarja, da bo vstop na pokopališče dovoljen izključno le pri vratih na levi strani cerkve (ki so navadno zaprta), izhod pa bo izključno le skozi desna vrata (to je med cerkvijo in upravnim poslopjem pokopališča).

čani niso upali daleč iz mesta, pač pa je bilo

veliko romanje na pokopališče. Pred vsem so šli tja tisti, ki imajo tam pokojne svoje. Mnogo je bilo pa tudi drugih, ki so jih zanimali novi grobovi in spomeniki, med katerimi je omeniti zlasti Adamčevega in Lunderovega in skupno franciškanske grobnice. Vreme je bilo popoldne še dosti ugodno.

Ves dan je bilo na pokopališču dosti vrvenja, zlasti v popoldanskih urah. Takrat se je vršil tudi pogreb pokojne gospe Pleničarjeve, ki so jo ob 15. odpeljali s Starega trga k večnemu počitku. Na zadnji poti je spoštovano gospo spremlilo mnogo občinstva, saj je ugledna rodbina znana daleč na okrog. Prišli so tudi mnogi znanci in prijatelji iz drugih krajev. Naj ji bo lahka zemlja!

Okrog 18. je bila reševalna postaja pozvana na Gosposvetško cesto. Od Slamiča so namreč telefonirali, da je na oliznjem železniškem prelazu neki avtomobilist povozil neznanega moškega. Bil je to 52 letni skladiščnik državnih železnic Peter Cerovac, stanujoč na Vodovodni cesti 92. Hitel je čez cesto, pa ga je zagrabil blatnik drvečega avtomobila in ga podrl. Cerovac si je nekoliko pretresel možgane. Ter dobil tudi nekaj prask ob obrazu. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

Mariborski nedeljski dogodki

Maribor, 29. oktobra. Danes popoldne je vladala nad Mariborom in okolico pravo aprilsko vreme. Nepristano se je menjaval dež s solncem. Popoldne je divjal nad mestom in okolico silen vihar

in povzročil precejšnjo škodo. Raz strehe je p. dala opeka in razbitih je bilo mnogo šip. V izložbeno okno Splošne nabavljalne zadruge v poslojpu Velike kavarne na Glavnem trgu se je veter uprl s takšno silo v veliko šipo, da jo je zdrobil.

Tudi Maribor je danes proslavil 1900 letnico Kristove smrti za odrešenje človeštva.

Dopoldne je bila v stolnici pontifikalna maša, ki jo je daroval lavantinski škof dr. Tomažič, ob 17. pa se je razvila velika procesija po mestnih ulicah, v kateri je bilo več tisoč vernikov. Tako pri maši kakor v sprevodu so bili navzočni predstavniki oblastev.

Zelo lepa je bila tudi proslava češkoslovaškega narodnega praznika.

Snoči so v gledališču uprizorili znano Capkovo kolektivno dramo »R. U. R.«. Gledališče je bilo nabito polno. V vestibulu sta viseli veliki slikli Nj. Vel. kralja Aleksandra in predsednika Masaryka, oviti v državni trobojnici.

Danes dopoldne pa se je napolnila velika dvorana Narodnega doma do zadnjega kotička. Tam sta priredili

JČL in Sokol

proslavo češkoslovaškega narodnega praznika. Sodelovalo so pri proslavi vojaška godba ter mariborske srednje šole. Na odru sta bili z zelenjem in trobojnicami okrašeni slikli kralja Aleksandra in predsednika Masaryka, ki sta simbolično prikazovali medsebojno ljubezen in zvestobo bratskih narodov. Ob 10. je otvorila slavnostno matinejo vojaška godba, ki je zaigrala dve državni himni, nato pa je vse navzočne, zlasti srednješolsko mladino in zastopnike oblastev, kulturnih in nacionalnih društev pozdravil v imenu JČL bivši minister dr. Kukuljević, ki je tudi orisal politični položaj obeh držav in naglašal velik pomen Male antante. Sledili so deklaracije in solist Faganelli, ki je ob spremljevanju klavirja zapel tri pesmi. Slavnost je bila zaključena s pevskim nastopom okteta mariborskih učiteljskih, ki je dosegel velik uspeh, in z nastopom članov mariborskega Sokola-Maticice, ki so lepo izvajali Apihovo simbolično vajo »Što čutiš Srbije tužni«.

Policijska kronika ni zabeležila ničesar pomembnega, reševalna postaja pa je inter-

venirala samo v nekem primeru starostne onemoglosti. V Studencih je davil okrog 4. nastal

velik ogenj

v dvoriščnem drvarniškem poslojpu občinskega tajnika Alojzija Preglja na Aleksandrovi cesti. Kmalu so bili na mestu studentski gasilci, ki so se lotili lokaliziranja ognja in ga po enournem trudu pogasili. Poslopje je pa pogorelo do tal. Ugotovljeno je, da je požar zanetla zločinska roka. Orožniki so uvedli obširno preiskavo.

Popoldne se je vršil v hotelu »Orlu« izredni občni zbor, ki ga je sklical

Zveza ribarskih društev za dravsko bano-

vino v Ljubljani. Občni zbor je vodil profesor Cotič. Zastopani so bili delegati iz Ljubljane, Celja in Maribora. Profesor Cotič je pozdravil navzočne in oprostil nujno zadržanega predsednika zveze narodnega poslanca g. Rasta Pustoslavca. Nato je podal besedo posevodečemu tajniku g. Malenšku, ki je poročal o edini točki dnevnega reda: o potrebi izmenjave zveznega tajnika glede na čim najintenzivnejše notranje delovanje v zvezi.

Po končanem poročilu in debati je bil soglasno izvoljen za tajnika g. Malenšek. Sledila je seja zveznega odbora, na kateri je bilo sklenjeno, da se odpošlje na banko upravo več važnih vlog glede znižanja taks za ribarske knjižice, glede ugodnosti za nabavo ribjega zaroda in mladice iz banovinskih ribogojnic za člane v zvezi včlanjenih ribarskih društev, dalje glede revirne razdelitve vod v bivši mariborski oblasti, glede sklicanja banovinskega ribarskega sveta. Odobreni so bili tudi predlogi varstvene dobe belic in zaščitnih ukrepov za ščke, glede zaščite ribarskih vod po oblastvenih organih, glede na obveznost vlaganja novega zaroda, glede ureditve ribogojna s sačioni, glede podpore zvezi, pritegnitve ribarskih izvedencev h komisijanskim razpravam in napoved glede tekem in velike ribarske razstave v teku prihodnjega ljubljanskega velesejma leta 1934.

Jutri se prične v Mariboru pred tričlanskim senatom okrognega sodišča

velika razprava proti voditeljem propadle mariborske Kmetijske eksporne zadruge, ki so po likvidaciji prenesli svoje delovanje v Zagreb, kjer so zagrešili nepoštene manipulacije. Zagovarjali se bodo 30 letni samski posestnik Ignac Kristovič iz Bukovce pri Ptujju, 30 letni samski posestnikov sin Matej Zunkovič iz Polove pri Račah, 47 letni oženjen zasebni uradnik Franc Kendra iz Bovca, v Italiji, a stanujoč v Mariboru, in 45 letni oženjen bivši trgovec Ivan Volfont. Nepoštene manipulacije so vršili po savski, dravski in dunavski banovini od 1. novembra l. 1931. do aprila l. 1932. Njih agenti so preplavljali vse tri banovine, kjer jim je kljub hudi gospodarski krizi nasledilo več tisoč oseb. Vseh oškodovancev je okrog 19.000. Zadruga je inkasirala ogromne zneske, izplačevala pa samo malenkostne vsote.

Objave

u. Društvo »Skrb za mladino« v Ljubljani priredi kakor vsako leto tudi letos, štetje obiskovalcev grobov. Vse obiskovalce prosimo, da v svrhu kontrole vržejo v nabiralnik vsaj enoveč, saj bodo s tem storili mnogo v pomoč najsiromnejšim, družstvu pa v bodrilo k vztrajnemu delu.

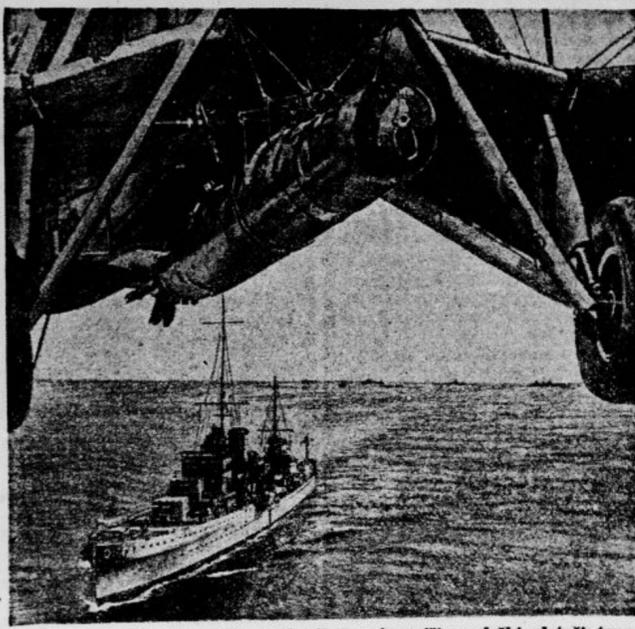
Sokol v Trzinu priredi danes ob 20. pod okriljem Zveze kulturnih društev predavanje dr. Staneta Rapeta, narodnega poslanca, o avijatikih kot modernem prometnem sredstvu. Vabimo občinstvo!

Trije koncerti v začetku novembra v Ljubljani. V petek, 3. novembra bo v Filharmonični dvorani koncert, ki ga priredi violinist Karlo Rupel s pianistino Zora Zarnikovo. Odlične sposobnosti violinista: Rupla so dobro znane, zato obisk njegovega letošnjega koncerta najtopleje priporočamo. V poned., 6. nov. bo koncertal dvorani Uniona učiteljski pevski zbor; v vaju bo obilen vokalni spored iz jugoslovanske literature. — V petek, 10. novembra pa dobimo goste iz Skoplja. V Ljubljani nastopi 130 članov pevskega društva »Vardarja« v narodnih nošah. Na vse tri koncerte opozarjamo, vspornice so v prodaji v Matici knjigarni.

(Prevel B. R.)

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Križarke gredo lahko v ropotarnico

odkar gospodari v zraku nad njimi najnovejši angleški »leteči topi«

Ameriški bombažarji stavkajo

Kalifornijski bombažarji so v veliki stavki, ki je na več mestih dovela do resnih spopadov s policijo

Gaudeamus igitur ...

Pariške »stare hiše« uvažajo nove slušateljce na pariškem vseučilišču v tajne veselega dijaškega življenja

John Galsworthy:

Dnevi, ki jih bom pomnil

I.
Ko sem bil še deček, sem doživel več pomembnih dni, dni, ki so se v moji domači hiši pripravljali za družabne večere. Če nisem bil prav pri učenju, sem vsem vneto pomagal, zlasti pa vrtnarju. Iz cvetličnjakov sem nosil grozdje in ananase, ali pa sem trgal z južnega zidu breskve in nektarine. Zmeraj sem moral biti tudi zaven, kadar je Henry, prvi sobar, z dvema košarama v rokah, odpiral mojemu očetu vrata, za katerimi je tako prijetno in smešno dišalo po plinu in gobah.

Z rokami za pasom in razkorajeno sem stal zraven in strmel v očeta, ki je neverjetno oprezno prijel steklenice in jih s svojimi suhimi prsti, ki so se končevale s konicastimi nohti, držal proti svetlobi. Potem sem si domišljal, da sem v grajski ječi in se prav posebno hitro obrnil, kadar smo nesli steklenice ven. Tudi v kuhinji sem imel neprestano polne roke dela. Saj sem moral vendar »nadzorovati«, kaj pride na mizo in dopusti, da so me opominjali: »Master Johnny, prosim, da se ne dotikate!« Zdelo se mi je tudi primerno, da opazujem konjušničarja Georga, kako čisti svoje kovinske gube, da se lepo svetijo — pozneje bo moral z njim nekaj predstavljati, sam ne vem kaj. Vse to se je do-

gajalo dopoldne.
Popoldne je bilo še dosti bolj razburljivo. Takrat je prišel že zelo zgodaj moj prijatelj Mr. Sawdy, ki je branjaril z zelenjavo. Imel je lep, bled obraz in koteletasto brado. Moja družba mu je bila zelo všeč. Tudi moj prijatelj Glover, ki je znal tako smešno mežikati, se je pokazal. Oba sta bila praznično oblečena in imela v žepih bele rokavice (videl sem, kako so gledale iz njih.) Pomagala sta nositi Henryju in Françoisu posebna jedila na mizo in polniti bufett. Kadarkoli sem prišel pogledat, se je obednica čedalje bolj svetila in lesketala. Bela je bila ko sneg in zmeraj prijetneje je dišalo po melonah, ananasu in cvetju. In naposled sem dejal Mr. Sawdyju: »Zdaj bi imel rad vatelje!« In Mr. Sawdy je oprezno pogledal okoli sebe, ujel enega iz skatle, potem pa je skatlo malce pretresel in nihče ni mogel več opaziti, da eden manjka. Jedel sem vatelje, čisto počasi sem ga grizel od spodnjega konca navzgor. Čudoviti so bili ti vatiji! Kako je bil na devet okusen!

Pri takih priložnostih sem šel v zgornje nadstropje, da bi videl, kako Adele frizira Evie. Njeni lasje so bili lepi, skoraj rumeni kakor slama in visoko zaviti nalik blazinici. Potem sem slonel na oglu toaletne mizice, obračal srebrno orodje na vse strani,

Poljubljanje prepovedano

Za Bronxville, fevdalno predmestje New-Yorka, v katerem prebivajo najbolj bogati in znani trgovci ter industriji metro-pole ob Hudsonu, je izšla policijska odredba, po kateri je v bodoče poročenim ženam prepovedano javno poljubljati svoje može. Ta čudna odredba ima že večmesečno zgodovino.

Ze dolge mesece je prejemal tamonjni policijski prefekt vsak dan cele šope pismen, v katerih so se zagrizeni samci, ki jih tudi tam ni malo, ogorčeno pritoževali nad razmerami, ki vladajo ob jutranjem odhodu vlakov iz Bronxvillea v New-York. Žene, ki se ta čas bolj ali manj nežno poslavljajo od svojih mož, delajo namreč pri blagajnah, na peronu, pred vozovi takšno gnečo, da potniki le z veliko težavo pridejo do svojih mest. Policijska je torej odredila, da zakonci v bodoče ne smejo stopiti skupaj na peron in da morajo svojo eventualno potrebo po poslovitvi opraviti še v svojih avtomobilih. A tudi za avtomobile velja predpis, da se morajo ustaviti sto metrov pred postajo. Policijska zelo strogo pazi na to, da se te odredbe izvršujejo do pike.

Zdravnice v Indiji

Zdravnice so v Indiji posebno potrebne, kajti pravoverni Indijci bo rajši pustili, da mu žena ali hči umrjeta, nego da bi jo zdravil mož. Stara ameriška zdravnica pripoveduje, kako je prišla do tega, da se je lotila tega poklica.

Nje stari oče in oče sta delovala v Indiji kot zdravnik, sama pa ni imela dosti nagajenja do zdravniškega stanu. Nekega večera je potrkal na vrata njih hiše starejši brahman in rotil tedaj še mlado damo, da bi prišla zdraviti njegovo ženo. Ker se ni na medicino nič razumela, je hotela poslati svojega očeta, toda brahman je to odklonil. Nedolgo potem je prišel neki mohamedanec v hišo in prosil isto tako pomoči za svojo hčer, a se ni dal na noben način prepovoriti, da bi jo zdravil možki zdravnik. »Rajši vidim, da mi umrje, nego da bi jo videl možki, ki ni nje mož.« V isti noči je prihitel tretji možakar po pomoč za hčer, pa mu je niso mogli dati, ker je odklonil možkega zdravnika. Dan nato so zvedeli, da so vse tri ženske umrle. Ta vest je napotila zdravnikovo hčer, da se je lotila zdravniškega študija. Trideset let je potem z velikim uspehom delovala v Indiji. Ustanovila je tu sama medicinsko šolo, na kateri študira lepo število deklet za zdravnice.

Barve in tek

Da zavisi količina izločenega želodčnega soka in s tem tek tudi od zunanji okolnosti, je znano. Tudi barva more zato vplivati na glad. Novejša raziskavanja kažejo, da rumena in rdeča tek pospešujeta, zelena in modra pa zadržujeta. Nekaj silčnega so ugotovili že davno, in sicer v področju obsevalne umetnosti. Odkrili so, da zeleni in modri žarki pacienta pomirjajo, rdeči in rumeni pa dražijo. Zdi se, da bodo imele te ugotovitve še kakšno praktičnejšo posledico za gradnjo jedilnih sob.

Los na Zelandu

V Gribskopu, nekem severozelandskem gozdu, so gozdarji in lovci opazili losovo samico. Pojav te živali je vzbudil tem večjo pozornost, ker je znano, da se v danskih gozdovih že od srednjega veka ne zadržuje več losov rod. Zato domnevajo, da je prišla žival čez Oeresund iz Švedske.

Ugotovitev umora po 400 letih

V katedrali v Vilni so shranjeni telesni ostanki dveh poljskih kraljev, žen kralja Zigmunta Avgusta II. Sedaj hočejo preiskati, kaj je resnice na stari trditvi, da sta bili kraljici zastrupljeni. Njihui trupli so tako dobro izbalzamirali, da sta še danes nedotaknjeni. Po drugi strani pa pozna moderna kemija obilo načinov, po katerih se lahko še po stoletjih ugotavljajo sledovi strupov in to celo pri truplih, ki so začela že trohneti.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zaganjenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprišči, srbečici osvobodil naravna »Franz Josefov« voda telo vseh nabranih strupov gnolbe. Ze stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih hso priznali, da se »Franz Josefov« voda, obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

gledal monograme in jih na glas bral. Dišal sem po pudru, opazoval Evin vrat in zdelo se mi je, da je zelo dolg.

Kmalu je vzkliknila: »Pojdij zdaj, Johnny!« Šel sem in sedel na stopnico; tam sem čakal strica Wallyja. Hotel sem namreč videti gumba njegovega telovnika. Telovnik je bil zelo širok, dosti širji kakor očetov, pa tudi bolj bel in bolj svetel. Ta telovnik je pri njem jemal dosti prostora, ker ni bil prav nič velik, pač pa zelo širok in oglat.

Prav posebno lepo pa je dišal. Nosil je tri prstane več kakor moj oče, ker jih mogoče sploh ni nosil. In imel je širok, bled obraz, navrtinčene, majhne, sive brke in majčkeno senco sčeten na konici brade. Njegove okrogle oči so bile vodeno višnjeve in silile so mu iz jamic. Ovrtnik je imel visok in svetel, z ostrimi, zelo narazen štrlečimi kraji. In brada se je med te krajce tako lepo prilagala. Stopical je okoli kakor ta ali oni izmed naših golobov-goljarjev. Meni se je zdelo, da je bil zelo imeniten gošpod. Izvrstno je igral biljard. Z njegovih gumbov na telovniku kar nisem mogel odtrgati oči. Bili so črno beli, z briljanti v sredi. Iz žepa na njegovem suknjiku je silil smešen, širok pas in z njega je bingljalo nekaj svetlih reči. Dostikrat mi je potrkal na prsni koš in mi rekel, naj se možko napnem, toda nisem imel časa, da bi na to zmeraj mislil. Pokazal mi je tudi svojo uro, ki je bila bolj rumena, bolj debela in bolj

Demonstracije proti Židom v Jeruzalemu

Arabaki prebivalci Jeruzalema so zadnje dni hrupno demonstrirali proti doseljevanju židovskega elementa v Palestino. Policijska je morala zadrževati razjarjene množice, ki so prodirale tudi najsilnejše kordone varnostne straže

Borba za »streho sveta«

Frastara »država sredinoc«, Kitajska, nekot velikanški svet zase, je izgubila že davno Birmo, Nepal in Tibet, Anam in Tonkin, Japonska si je vzela Mandžurijo in Džehol, Rusija je sovjetizirala Mongolijo, a sedaj ji pojde v zgubo še zadnja kolonialna dežela, Vzhodni Turkestan, 500.000 kv. angleških milj velika provinca Sikiang.

Navzlic svoji velikanški razsežnosti šteje ta dežela komaj 2 milijona prebivalcev. Sven Hedin in sir Aurel Stein sta odkrila v njenih ogromnih puščavah ostanke nekdanjih bogatih mest in cvetočih ozemelj, a še danes so tam mesta, kakor Kašgar, Jarkent, Kulča, Urumči, v katerih sedijo angleški in ruski generalni konzuli in kujejo že desetletja spletke drug proti drugemu v prid svojim državam. Kitajski vpliv ni bil tu nikoli posebno velik, ker je večina prebivalstva turško-tatarskega porekla (Turki, Kirgizi, Dungan), Kitajci pa so zastopani le z redko plastjo uradnikov, trgovcev in vojakov. Severnozhodni del dežele, ki jo imenujejo tudi »streho sveta«, je že povsem pod ruskim vplivom, jugozapadni pod angleškim in samo južni

del je dejansko že kitajski. A vprašanje je, koliko časa bo še Kitajska imela tu kakšno besedo. V zadnjih letih je začel vsepovsod naraščati ruski vpliv, pač najbolj zaradi bližnjega ruskega Turkeстана in »Turksiba« (turkestarsko-sibirske železniške proge), ki je ta oddaljeni in pozabljeni kos sveta spravil bližje svetu — t. j. Rusiji. V zadnjem času pa pripravljajo Angleška odločilni udarec. Pravijo, da namerava ustvariti tu mohamedansko »odbojno državo« po vzgladu Mandžukoa, sedeva bi hotela v tej državi igrati glavno in odločilno ulogo kakor Japonska v Mandžukuju. Rusi pa tudi ne drže rok križem. Tako se že cele mesece vršijo ljutji boji, Turki, Kirgizi in Dunganji so se oborožili, belogardisti nastopajo proti njim, tovarne za orožje imajo ogromne dobičke, nihče pa ne ve, za koga se bojuje in proti komu. To vesta le Anglija in Rusija, ki premikata »vstašček in vstaškim nasprotno čete po deželi kakor like na šahovnici. Kitajska pa gleda brez moči, kako se ji izgublja še zadnja pred davniimi stoletji osvojena dežela.

Iz akvaristove torbe

O lovu na činklje in drugo.
Dasi so se vode že nekoliko ohladile, se noge pri akvariranju prav lahko privadijo sedanjim nižji toploti barskih jarkov. Zadnje dni sem lovil činklje v Cornovcu kar dvakrat zaporedno. Prvikrat me je spremljala smola, kajti po dveurnem branjanju po blatu nisem ujel nobene činklje, pač pa se mi je zaradi ilovice in vode odvojil podplat enega čevlja.

Obogatena s to izkušnjo sem drugega dne nataknil galoše kar na gole noge. Z galošami, vendar ne zaradi njih, mi je bila sreča milejša: ujel sem namreč po enournem zajemanju lepo, 6 cm dolgo činkljo z rdečemerumenimi in črnimi progami vzdolž života. Pri tem lovu so bile galoše dokaj nepokorne, ker so se često ločile od nog, poleg tega je pa postalo v njih zelo živo, ker so se zatekale vanje preplašene postrance, ličinke in tudi ribice. Vrhu tega so padali v galoše razni polži in kamni. Navsezadnje sem pa na nekem mestu obtičal v ilovici, in ko sta galoši po daljšem naporu zagledali beli dan, sta bila razparana oba gornja dela. Potem takem me je veljala činklja par čeljev in par galoš, bila je torej precej draga, vendar misel, da bom podpiral s popravilom čevljev in z nabavo novih galoš domačo obrt in industrijo, a zlasti lepa činklja sta me počinoma pomirila s usodo. Galoše sem vrzel na obalo in golih nog nadaljeval pot. Ujel sem nekoliko večjih ličink kačjih pastirjev iz roda Aschnidae in Libellulidae, nekaj postrance in razne polže, o čemer se prijazni čitatelj lahko prepriča, če poseti deželni muzej, kjer so razstavljeni trije akvariji. V največjem so dafnije in ciklopi, ličinke kačjih pastirjev in polži. Na steklih tega akvarija vidimo polžke prilpeke, na dnu pa velike zaklopke iz Skadrskega jezera, ki jih je prinesel g. dr. Kuščer.

Pri zadnjih izletih v Bevke sem videl v šotnih jarkih mnogo vodnega mahu (Riccia fluitans), večje kolonije zabjega šejka, mešink in pritlikavega lokvanja. Riccio sem zasadil v nekem ribniku blizu Ljubljane, in ko se bo razmnožila, povem dotično mesto. V nekem jarku kraj Bevke je bilo nekoliko majhnih mraz. Eno sem vzela s seboj. Majhna mrena je podobna globokcu; spoznaš jo na mesastih ustnicah in podstojnem gobčku. Kdor se zanima za mreno, jo vidi v srele em akvarju muzeja, kjer so tudi pezdinki, rdečkotice, rdečeperke, podusti kleniči, ploščeti, koreslji, zelenike, pisanci in pisanke. Vračajoč se iz Bevke proti Ljubljani sem

zavil s Tržaške ceste proti zdaj še precej zanemarjenemu spomeniku-paviljonu na Cesti dveh cesarjev, od tam pa skozi jesensko mirni mestni log k ribniku na koncu Opekarske ceste. Ljubitelj vodnih hroščev bi utegnil ujeti ta večer vodne plesalce (Gyrinus), ki so krožili v dveh velikih jatah na odmočni gladini. Navadno jih vidiš k večjemu po 3 do 4 skupaj.

Ljubiteljem polžač (Cobitis) sporočam, da so v naših vodah ne samo navadne polžače (Cobitis taenia s črno piko na repni plavuti, temveč tudi balkanske polžače. Z ljubeznivim posredovanjem našega zoološkega instituta sem poslal polžačo brez pike na repu in z drugo ribso na hrbtnu našemu ihtiologu na jugu g. dr. Karamanu v Skoplje, ki je v njej spoznal polžačo z juga (Cobitis balcanica Karaman). Take polžače so v Malem grabnu, v Račni pri Bevočici in v drugih barskih potokih s peščenim dnom. O. S.

Fotografiranje šest holocentov

V Hollywoodu trenirajo dekleta na kolesu za šest oseb

Prijazen in kisel obraz

Ameriški psihologi so napravili več poskusov s prijaznimi in kislimi obrazi, da bi dognali, kako vpliva obraz na delo. Rezultat je pokazal, da delo pri kislem obrazu trpi, dočim prijazen obraz dviga in pospešuje delazmožnost do skrajne meje.

Darujte za nesrečne poplavljenice

Grim.« In nato je stal pred vrati salona. Vsi so prišli drug za drugim in mu nekaj šepetali na uho. In vzklikal je tako nekako: »Mr. in Lady Evelyn Tushby, Sir Edgar in Lady Dulane, Miss Dulane — hm! hm! — Mr. in Mrs. Terin, Mr. in Mrs. Tipping — hm! hm!«

Vedel sem — zdaj so že vsi prišli in to je prav. Henry je ostal že sam. Zdadci pa sem zagledal, kako je podržal palec pod nosom in iztegnil prste proti vratom. Preden sem mogel poklicati »Henry!« in ga vprašati, zakaj dela tako, je odprl vrata v obednico in stopil vanjo. Vselej se je hitro vrnil, naposled pa je odprl vrata v sprejemnico in dejal: »Diner je serviran!«

Tedaj sem vstal in iztegnil glavo čez ograjo, saj sem moral vse natanko videti! Vse je bilo kakor v Noetovi barki, le da so bili vsi gospodje črni in spredaj na prsih njemu koncu so bile obsežnejše. Naposled kože kakor gospa Noetova in proti spodnežno beli, dame pa so imele dosti več je prišla mati in z njo Sir Edgar Dulane, ker je bil največji izmed vseh. In stric Wally je bil najmanjši, toda videti je bil zelo dostojanstven, ker je bil tako širokopleč. Pri tem je imel tudi še največji telovnik. In kakor nalašč je morala mademoiselle vselej prav tedaj vzklikniti: »Jean, comme tu es méchant; viens donc!« In to je bilo vse. Več nisem nikoli slišal ali videl.

• »Jean, kako si hudoben; pridi vendar!«

